

PIK ZALONENIA 1893.

"СВОБОДА"
(LIBERTY)

Видается три раза на неделю
в субботу, четверг и субботу,
иногда.

УКРАИНСКИЙ НАРОДНЫЙ СОЮЗ

87 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Вся корреспонденция и цены за подписку
названы на адрес "СВОБОДА".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.

"СВОБОДА"
(LIBERTY)

The Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союзу -- "СВОБОДА" -- Official organ of Ukrainian National Association.

PIK XXIV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. Дж., субота 22-го цвітня 1916. Ч. 49. VOL. XXIV. JERSEY CITY, N. J., Saturday, April 22, 1916. No. 49.

НОТА ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ ДО НІМЕЧЧИНИ.

Президент грозить Німеччині зірванем дипломатичних зносин.

Користи і stratи Німеччини на случай війни зі Злуч. Державами.

Великі російські війська мали висісти в полудневій Франції.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ І НІМЕЧЧИНА:

**ВІЛСОН ГРОЗИТЬ НІМЕЧЧИНІ ЗІР-
ВАНЕМ ДИПЛОМАТИЧНИХ
ЗНОСИН.**

ВАШІНГТОН, 19. цвітня. — Вче-
ра о год. 1-шій половині президент
Вілсон виступив на спільнім засіданні
конгресу (палати послів і сенату) про-
мову, в якій представив методи Німеч-
чини у війні на морі від початку війни
аж до останніх часів. Він вказав на те,
що німецьке правительтво помімо ріж-
них приречень не змінило своєї методи
і надалше допускає як лямая між-
державних законів. При кінці своєї бесі-
ди заявив президент, що вичерпані
всі дипломатичні средства та що
дальшим кроком супроти Німеччини,
коли вона не дасть певних гарантій,
не допустити ся дальших надумань,
буде цільові зрівняне дипломатичних
зносин з Німеччиною.

Промову президента вислухано спо-
койно. Не було жадного одушевлення
апативного настрою. Лише в однім ми-
слю, імено, коли президент говорив, що
має надію на мирне подолання цієї
справи, перервано його промову опле-
сками.

Бесіда президента не має спеціаль-
ного значіння. Щоду справу передано в
свати і в палати послів комісіям для
заграничних справ.

НОТА ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ ДО НІМЕЧЧИНИ.

ВАШІНГТОН, 20. цвітня. — Пре-
зидент Вілсон ще перед виходженням
своєї промови в конгресі вислав на ру-
ки американського посла в Берліні ноту
з припрошенням вручити її німецько-
му правительству.

Нота Злучених Держав є щодо змі-
сту подібна до бесіди президента, ви-
голошеної в конгресі. Вона обіймає о-
коло 7.500 слів.

Нота наслала до Берліна ще вче-
ра. Нині пополуни буде правдоподібно
вручена німецькому правительству.

ВІДПОВІДІ НА ноту МОЖНА НА- ДІЯТИ СЯ ЗА 8—10 ДНТВ.

ВАШІНГТОН, 20. цвітня. — В но-
ту, висланій до Німеччини, не подано
решення щодо відповіди. В політич-
них кругах панує переконанє, що відповіди
Німеччини з причини Великихох свята
найдє доперва за 8—10 днів.

НІМЕЦЬКИЙ ПОСОЛ НА РАРАДІ У СЕКРЕТАРА ДІЛ ЗАГРАНИЧНИХ СПРАВ ЛЕНСІНГА.

ВАШІНГТОН, 20. цвітня. — Нині
відбув німецький посол гр. Бернсторф
дошу наараді зі секретарем для загра-
ничних справ Ленсінгом.

Вашингтонський пресмет себе навади-
ти. Деякі здогадують ся, що про-
метом наараді була остання нота Злу-
чених Держав до Німеччини. Інші
знова є той гадки, що на наараді була
справа урядових відносин між Німеччиною
і США, якого арентовано на підставі до-
стою о ступівчості в ріжких заворотах,
що порушують нейтральність Злучених
Держав.

ОСТРА КРИТИКА ПРОМОВИ ПРЕЗИДЕНТА.

ВАШІНГТОН, 20. цвітня. — Про-
мова президента викликала серед
великої часті послів і сенаторів острі
слова критики.

Велике вражінє зробили слова по-
сла Мана, провідника републиканців в
палати послів. Він сказав: „Промова
президента є повна облуда і обчисленя
на зближанню ся кампанія вибору.
Передієм не мому зрозуміти, з якої
причини президент прийшов перед кон-
грес і виступив перед ним своєю про-
мовою. Він міг дуже добре її написати
і помістити в часописі. Коли свого
часу була дискусія над резолюцією Мак-
Лейна, щоб заборонити Американ-
ським Їдцям на зоружених кораблях, я
заявив, що політика президента зирне
до війни з Німеччиною. Його поступо-
ване під надним зглядом не було і не
є безсторонне. Президент все стоїє і
стоїть по стороні Англії. Я думаю, що
Злучені Держави повинні бути без-
сторонні. Бесіда президента вказує на
те, що він всіми силами старає ся до-
вести до війни з Німеччиною.“

„Ми маємо кілька скарг на Німеч-
чину, які президент у своїй промові пе-
ресадив. Але ми маємо також і скарги
на Англію, про які однак президент на-
вряд не згадав. В тімсам часі, коли
Німеччина ушкодила якийсь корабель,
котрий їв американські товари, то Ан-
глії забірала наші кораблі десятками.
Правдою є, що президент є скотський
презентеріан і невадичі Німці“.

ЯКІ КОРИСТІ І ЯКІ СТРАТИ ПРИ- НЕСЛА БІ НІМЕЧЧИНІ ВІЙНА ЗІ ЗЛУЧЕНИМИ ДЕРЖАВАМИ?

ВАШІНГТОН, 20. цвітня. — Поді в
останніх днях дали приток у політи-
чних і військових кругах до дискусії
на тему евентуальної війни між Німеч-
чиною і Злученими Державами.

Після гадки тутешніх поважніших
політиків Німеччина зискала би через
війну справді одного ворога більше,
але з другої сторони вона осигнула би
також і значні користи.

Безглядне веденє війни на морі.

Восний стан зі Злученими Держа-
вами уможливив би Німеччині вести без-
глядно війну на морі при помочи під-
водних лодок. Німеччина не потребу-
вала би тоді зовсім оглядати ся на ба-
жання, права і протести Злучених Держ-
ав. Деякі припускають навіть, що Ні-
меччині могло би може навіть удати ся
Англію зовсім відіяти від дозволу жи-
вності та взагалі положити кінець сві-
товій торговлі.

Зменьшенє доставки амуніції для Англії
і її союзників.

Восний стан приневолив би Злуче-
ні Держави перевести у себе ріжні воє-
нні приготування, а тимсамим мусіли
би зменьшити ся живі амуніції до Евро-
пи.

Натоміщо треба припускати, що
Злучені Держави помогли би своїм со-
юзникам гітши. Злучені Держави стар-
вали би є так само завести отрогу кон-
тролю щодо вивозу товарів до Голландії
і Швеції.

Участь Злучених Держав у війні.

Восні званці обговорюють вже ни-
нї теоритично ріжні способи, після яких
Злучені Держави могли би взяти чин-
ну участь у воєнних операціях на суші
і на морі.

Злучені Держави могли би в першій
мірі відступити своїм союзникам в Евро-
пі около 750.000 кірсів. З дним виво-
дженя війни розпочато би сейчас за-
безпеченє атлантийського побережа пер-
ед можливим нападом Німці. Імено,
припускають, що Німці при помочи
підводних лодок найновішої системи
будуть старати ся затопити або зловити
нодійні корабель, який лише опустить
американську пристань.

Американська моринарня мусіла би
вислати танок около 30 торпедовців
для охорони англійських і французьких
пристаней. Крім того американські воєн-
ні кораблі мусіли би супроводити
торговельні кораблі в часі переїзду через
океан.

Вартість німецьких і австрійських
кораблів, які знаходять ся під теперіш-
ню пору в американських пристанях, а
які Злучені Держави з виводженем
війни взяли би на власність, вимостить
около 180 мільонів доларів.

Кружжить чутка, що портові власти
в Нью Йорку, Філадельфії, Бостоні і Бал-
тиморі одержали приказ салдити німець-
кі кораблі і їх заголки. Заходять імено
можливості, що німецькі заголки виса-
дять кораблі у воздух.

Загально уявляють за річ виключе-
ну, щоб Злучені Держави могли висла-
ти до Європи сухопутну армію.

У ФРАНЦІЇ І БЕЛГІЇ:

ПОМІМО НЕПОГОДИ НАСТУП СЯ ДАЛЬШЕ БЕЗ ПЕРЕСТАНКУ. — 200 ПОЛОНЕНИХ.

БЕРЛІН, 19. цвітня. — Звіт ні-
мецького генерального штабу звучить:
„Помімо непогоди наступ німецьких
військ в околиці Вердену був резуль-
тований з добрим успіхом. На сьоді ві-
рши Меши наші війська оминили з ле-
восторони околицю, здобули перевагу
на полудні від Годрмен. Непри-
ятельські становища злядо наші вій-
ська приступили. Французькі воєводи, які
боронили свої заголки, згинили на міс-
ці в битві на багнеті. Лише 100 Фран-
цузів зято в полон та здобуто кілька
машинових вріств.“

„На полудневий схід від Вердену
наші війська здобули французькі окопи
на горбах яког місцевості Нобр. Бе-
ручи в полон одного офіцера і 76 жо-
нів“.

НОЛО І ПРУ НІМЦІ РОЗПОЧАЛИ ЗНО- ВА ЖИВИШУ ДІЯЛЬНІСТЬ.

БЕРЛІН, 20. цвітня. — Останній
звіт німецького генерального штабу звучить:
„Ноло Іпру удало ся німецьким пе-
реднім сторонам в кількох місцях зис-
кати висунені окопи англійських військ.
На дорозі, яка веде в Лангемарк до
Іпру, німецькі війська здобули англійські
отавовіща на лінії 800 метрів довги.
Число полонених Англійців вимостить
100 жоніврів, між ними один офіцер.“

Наші війська здобули також два маши- нові кірси.

„На боєвм фронті під Верденом з
причини непогоди не зайшли надні важ-
нійші події. Восні операції обмежили
ся лише до перестрілки тяжкої артиле-
рії“.

РОСІЙСЬНІ ВІЙСКА У ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 20. цвітня. — Сильний
відділ російських військ висаджено днєсь
в пристані Марселлі (в полудневій
Франції). Москалі прибули, щоб на
французькій землі станути рама об ра-
чя проти спільного ворога.

Російські війська привезла велика
флотилія транспортних кораблів. Ці-
лий сей намір держано в великій тайні,
але доки його не переведено і військо не
зійшло на побережє.

Прибує російських військ до Франції
уважають яко подію незвичайно ве-
ликої ваги як під зглядом військовим
так і під зглядом політичним.

Генерал Жоффр, начальник коман-
данта французьких військ, видав з тої на-
годи розказ до армії, який звучить:

„Наша вірна союзниця, Росія, якої
війська вже тан хоробро бють ся з Нім-
цями, Австрійцями і Турками, хоче дати
Франції один доказ більше на знам своєї
приязни, один доказ більше на знам
посвяти для спільної справи.“

„Російські жоновири, вибрані з най-
хоробріших людей в армії і під ко-
мандо славно-звісних офіцерів, при-
були, щоб бороти ся в наших рядах.“

„Примійте їх як братів і покажіть їм
свою військову приязнь, яку відчуваєте
до тих, що покинули свою вітчизну,
щоби прийти тут і бороти ся разом з
вами проти спільного ворога.“

„В імени французької армії здоров-
є вас, офіцери, підполіцери і жоновири
Росії, які прибулисте до Франції. Кло-
но голову перед російськими прапорами,
на яких небаро будуть записані
сваєні імена наших побід.“ — Жоффр“.

ТОРЖЕСТВЕННЕ ВІТАНЄ МОСКА- ЛІВ ФРАНЦУЗАМИ.

ПАРИЖ, 20. цвітня. — Транспор-
тові кораблі прибули до пристані в
Марселлі четверть години по другій попо-
луночі. На привіттанє Москалів прибув
до міста 6. полк гузарів і 115. полк крив-
авої оборони. Французькі банди уста-
новили ся на покладах кораблів і загра-
ли російський народний гимн. Опісля
всі російські банди заграли „марсельсь-
ку“.

„На чолі російських військ стоїть
генерал Лохвевський. Російські війська
приміщено в бараках, спеціально для
них приготованних.“

ПРИЗД МОСКАЛІВ ДО ФРАНЦІЇ СВІДЧИТЬ ПРО ТЯЖКЕ ПОЛОЖЕ- НЄ ФРАНЦІЇ.

ВАШІНГТОН, 20. цвітня. — Вість
про висадженє російських військ вики-
нула в тутешніх військових кругах вели-
ке здивованє. Дотепер не насліпо ще
жадно урядове донесенє, навіть фран-
цузьке посольство не має від свого пра-
вительства в тій справі жадних інфор-
мацій.

Беручи на увагу, що повисше наве-
дена вість є правдива, то висадженє ро-
сійських військ у Франції не може ніяк
бути причиною до великого підйому ду-
ха у Франції. Протино. Російська по-
мич у Франції свідчить про те, що фран-
цузькі сили на вичерпаню та що Ан-
глія не є воєлі заповнити ті stratи,
які поносить французька армія під Вер-
деном.

Прибує російських військ до Франції
може мати в найліпшим разі лише хвиле-
вне значінє, а імено додатний вплив на
настрій французького населеня. Важ-
нішого воєнного значіня вона мати не
може. На терені війни у Франції роз-
ходять ся головно о гармати і амуніцію,
а не о людей, та це до того о російсьві
пліхоту.

„В здогад, що війська, які зійшли у полудневій
Франції до остини сербської і хорватської
армії. Як відомо, часті тих військ находять ся на
острові Корфу а часті в Італії. Тому є здогад,
що ці війська убрані в російській мундирі, які
Англія і Франція мали доставити Росії, але не
могли.“

Ще на початку війни кружала вість про ви-
садженє 250.000 Москалів в Шкотії, а відтак
в Бельгії. Вей вісти, хоч були і пізуровні по-
казали ся візкат неправдивими.

В АЗІЇ:

КУТ-ЕЛЬ-АМАРА ПЕРЕД УПАДКОМ.

ПАРТГОРОД, 20. цвітня. — Треть-
ній генеральний штаб отавовив отєї
місти:

„На воєнні надні важнійші зміни. Поло-
женє однак англійської армії, яка на-
ходить ся в Кут-ель-Амарі, є безви-
дільне. Командант міста приказав ци-
вільним мешканцям опустити місто з
причини браку поживи“.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ І МЕКСИКО:

ГЕНЕРАЛ СНАТ МАС РІШИТИ ПРО ДАЛЬШІ ВОЄННІ ОПЕРАЦІЇ В МЕКСИКУ.

ВАШІНГТОН, 20. цвітня. — В
Мексикі не зайшли в останніх днях
жадні зміни. Департамент секретаря
війни не видав жадних нових зарядженє.
Дальші воєнні операції будуть залежа-
ти від зяту шефа генерального штабу,
генерала Ската, який прибув до Колом-
бо, щоби на місці розглянути справу
військової емплоїції до Мексика.

Кружжить поголоєска, що заострене
політичних відносин між Злученими
Державами і Німеччиною уступило
справу мексиканську на другий план.
Колби би дійсно припало до війни між
Злученими Державами і Німеччиною, то
американські війська з Мексика були
би правдоподібно відіслані.

ПОЧТА ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

„Стогольм“ має прибути до Нью
Йорку в неділю (23. цвітня).

„Риндан“ має прибути до Нью Йорку
в четвер (27. цвітня).

Корабель „Христінніфюрд“, який
прибує в четвер до Нью Йорку не при-
віди пошти з Австрії і Німеччини. Всю
почту (около 400 мішків) забрали ан-
глійські власти.

